

Gündem

ABD ile ilişkiler ne olacak

Zeynep GÜRCANLI- ANKARA

Yılların müttefiki Türkiye ve ABD, yeniden karşı karşıya;
Bu kez konu **İran**.

ABD, **İran**'a yönelik yaptırımların sertleştirilmesinde ısrar ederken, Türkiye bir sürpriz yapıp, BM Güvenlik Konseyi'nde **Washington**'un desteklediği yaptırım kararına "hayır" dedi. Buna bir de Türkiye ile **İsrail** arasındaki gerilimi, ABD Yönetiminin bu büyük gerilimde **İsrail** yanlısı tavrını ekleyin.

Peki şimdi ne olacak?

Ankara ve **Washington** ilişkilerinde "onarılmaz" yaralar mı açıldı?

Yoksa, bu gerginlik, bir şekilde çözülebilir nitelikte mi?

Bu kritik sorunun yanıtı, ABD'den hem **İsrail** krizi, hem de **İran**'a yaptırım oylaması konusunda iki üst düzey yetkiliden gelen açıklamalarda gizli.

İlk açıklama, bugün öğlen saatlerinde ABD'nin savunma Bakanı Robert Gates'ten geldi.

Türkiye'nin **İsrail**'e karşı bu kadar sertleşmesi konusunda Gates, suçu hiç beklenmedik bir gruba, Avrupalılar'a atıverdi.

Türkiye'nin yönünü giderek Doğu'ya dönmesinden, Avrupalılar'ı sorumlu tuttu;

"Avrupa'nın tavrı, Türkiye'yi doğuya itti" dedi.

RİCE: TÜRK LİDERLERİN İYİ NİYETİNE İNANIYORUZ AMA...

ABD'den gelen ikinci kritik açıklama ise **İran** konusunda oldu.

ABD'nin BM nezdindeki Büyükelçisi Susan Rice- ki BM büyükelçiliği Amerikan sisteminde bakanlık ile eş değer düzeydedir- yaptığı konuşmada, **İran**'a yaptırım kararını savundu.

Ama yaptırımları savunurken de, "hayır" oyu vermiş olan Türkiye ve Brezilya'ya yüklenmedi.

Aksine, Türk ve Brezilya liderlerini övdü.

"Türkiye ve Brezilya, Tahran'la anlaşmak için çok çalıştı" dedi ve ekledi;

"Bu çabalar, iki ülkenin liderlerinin, **İran** halkının insani ihtiyaçlarına yanıt verme ve **İran**'ın nükleer programı konusundaki uluslar arası güveni pekiştirme amacı taşıyan iyi niyetli çabalardı...."

Ancak bu yumuşak ifadelerle rağmen Rice, Türkiye-Brezilya-İran anlaşmasının "işe yaramayacağına inandıkları" mesajını da verdi;

"Anlaşma, daha önce de, şimdi de, **İran**'ın nükleer programı konusunda yanıt verilmemiş, sağlam ve temel endişeleri gidermiyor. Oysa BM güvenlik Konseyi'nin aldığı yaptığı kararı, bu endişeleri gideriyor..."

ABD, ANKARA'NIN ÜZERİNE GELMEYECEK

Bu iki açıklama, sanılanın aksine, Türkiye-ABD ilişkilerinin "uçurum kenarında olmadığını", **Washington** yönetiminin **Ankara**'yı doğrudan karşısına almak istemediğini gösteriyor.

Ancak Gates'in "Türkiye doğuya kayıyor" yorumu, yine de gelecek için bir çeşit "uyarı" niteliği de taşıyor;

Gates, açıklamaları ile, sadece "doğuya kaydığına" inandığı **Ankara**'daki hükümeti değil, Avrupalı müttefikleri de, **İsrail**'i de uyarıyor.

9 Haziran 2010